

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	49902 Економіка
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

06.06.2024 р.

Справа № 1073/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Шаульська Лариса Володимирівна – головуючий,
Бульбенюк Світлана Степанівна,
Величко Олександр Петрович,
Глушчевський В`ячеслав Валентинович,
Заславська Ольга Олександрівна,
Кузьмук Ольга Миколаївна,
Ларіонов Станіслав Олександрович,
Лашко Олена Вікторівна,
Левченко Ярослава Сергіївна,
Нечітайло Ірина Сергіївна,
Орехова Тетяна Вікторівна,
Прокоф`єва Олеся Олексіївна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	49902
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Мета ОП декларує процес «...підготовки, конкурентоспроможних фахівців на світовому ринку праці, для авіаційної та інших галузей економіки...». Проте у ОП відсутні додаткові компетентності, ПРН та освітні компоненти, які орієнтовані на авіаційну галузь економіки.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Досягнення РНО5, у контексті дотримання прав інтелектуальної власності, не забезпечується ОК 1.1.3, 1.3.2, 1.3.3 та 1.3.5 (згідно розділу 6 опису ОП). Натомість, таке забезпечення реально відбувається через ОК 1.2.1.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

В ОП ВК2 та ВК3 «За ваховим вибором» очевидно є технічною помилкою. Освітня програма не передбачає, що здобувачі мають право обирати навчальні дисципліни, які пропонуються для інших рівнів вищої освіти (норма п. 15, ч. 1, ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту»).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У п. 3.4 опису ОП зазначено про можливість зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на рівні до 10 % від загального обсягу програми. Тоді як п. 2.5 Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти НАУ (<http://surl.li/eisdj>) передбачає, що такий обсяг перезарахування може становити значно більше – до 25 %. У переліку нормативних актів, які були використані при підготовці Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти НАУ (<http://surl.li/eisdj>) відсутнє покликання на нормативний акт прямої дії – Порядок визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (наказ МОН № 130 від 08.02.2022 - <http://surl.li/bpllg>).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Незважаючи на вимоги до здобувачів на 8-му рівні НРК щодо розвитку умінь критичного аналізу, оцінки і синтезу нових ідей (<http://surl.li/grhw>), при викладанні навчальних дисциплін ОП лише подекуди використовуються форми та методи навчання, які орієнтовані на колегіальне оцінювання і самооцінювання результатів навчання аспірантів.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 **Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь**

не застосовується

5.2 **Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)**

не застосовується

5.3 **Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

не застосовується

5.4 **У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності**

В НАУ наразі відсутні внутрішні процедури виявлення та розгляду фактів порушення академічної доброчесності з урахуванням вимог положень п. 46 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанови КМУ № 44 від 12.01.2022 - <https://bit.ly/3Yl4svb>). Зокрема, у чинному Положенні про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти (<https://cutt.ly/AChoivi>, 2021 р.) не згадуються такі категорії як «рішення разової ради», «дисертація», «фабрикація», «фальсифікація» та ін.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 **Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання**

не застосовується

6.2 **Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми**

Після набуття чинності Закону України «Про вищу освіту» у вересні 2014 р. поняття «рівень акредитації закладу вищої освіти» у чинному законодавстві не застосовується. Тому вимога ЗВО щодо наявності стажу науково-педагогічної роботи саме у закладах вищої освіти III-IV рівнів акредитації наразі не є обґрунтованою і актуальною та певним чином дискримінаційною щодо претендентів, які мають стаж роботи у ЗВО після скасування III-IV рівнів акредитації (розділ 5 Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Національному авіаційному університеті (<http://surl.li/dhbsp>), (<https://cutt.ly/BwxGI6>). Не здійснюється оприлюднення додаткових цілеорієнтованих конкурсних вимог до НПП у контексті викладання ними основних освітніх компонентів на ОП та/або тематики (напрямів) наукових досліджень.

6.3 **Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу**

не застосовується

6.4 **Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців**

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

До оцінювання якості проекту ОП «Економіка» 2024 р. залучалася заступниця голови правління ВГО «Інноваційний університет» Сімахова А.О. (<http://surl.li/rwdpg>). При цьому вона також є співавторкою програми у складі робочої групи ОП «Економіка» (2023 р.), як професор кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки НАУ. На думку ГЕР, така ситуація пов'язана не з реальним, але все ж таки потенційним конфліктом інтересів під час рецензування проекту освітньої програми 2024 р. До того ж за змістом проект ОП 2024 р. та чинна ОП 2023 р. не мають значних відмінностей.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Контроль за дотриманням внутрішніх процедур забезпечення якості є недостатнім, зокрема у контексті своєчасності імплементації змін щодо відповідальності за академічну недоброчесність, зумовлених окремими нормативними актами (п. 46 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанови КМУ № 44 від 12.01.2022 - <https://bit.ly/3Yl4svb>).

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Після громадського обговорення ОП, у оприлюднених 4-х відгуках та/або рецензіях відсутні зауваження та пропозиції стейкхолдерів (<http://surl.li/syxsu>). Про зауваження та пропозиції стейкхолдерів, які були надані у інший спосіб (наприклад, на електронну адресу: lpa-2009-19@ukr.net), інформація на сайті наразі не оприлюднена. Період обговорення ОП давно завершився (29.01.2024-29.02.2024).

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Згідно з рекомендаціями НА (<https://bit.ly/3AZGb3Y>), у контексті оцінювання критичної маси дослідників, НАУ не пройшов наукову атестацію МОН України за напрямом «Суспільні науки» (<https://bit.ly/3nyGv6w>).

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

До початку оголошення прийому здобувачів на ОП у 2024 р. забезпечити кореляцію мети, компетентностей, ПРН та освітніх компонентів у контексті авіаційної галузі економіки.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

З 2024-2025 н.р.: 1) передбачити у ОП можливість обрання здобувачем навчальних дисциплін, які пропонуються для інших рівнів вищої освіти (норма п. 15, ч. 1, ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту»); 2) забезпечити у розділі 6 опису ОП реалістичне відображення досягнення освітніми компонентами ПРН. ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

З 2024-2025 н.р.: 1) забезпечити імплементацію до внутрішніх документів та процедур ЗВО положення Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або

інформальної освіти» (наказ МОН України № 130 від 08.02.2022); 2) привести у відповідність максимальні обсяги перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОП із внутрішніми процедурами та обмеженнями НАУ. ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Зважаючи на особливості підготовки здобувачів на третьому рівні вищої освіти (8-й рівень НРК), протягом 2024-2025 н.р. підвищити рівень використання форм та методів навчання, які орієнтовані на колегіальне оцінювання (peer-assessment) результатів навчання (критичний аналіз індивідуальних письмових завдань та усної презентації колег, перехресне рецензування робіт, груповий аналіз пітчінгу ідей, опонування колегам та ін.). ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

До завершення 2024 р. розробити внутрішні процедури виявлення та розгляду фактів порушення академічної доброчесності з урахуванням вимог положень п. 46 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанови КМУ № 44 від 12.01.2022 - <https://bit.ly/3Y14svb>). ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 6. Людські ресурси

До оголошення наступного конкурсу про заміщення вакантних посад НПП усунути дискримінаційну вимогу щодо претендентів, які мають стаж роботи у ЗВО після скасування III-IV рівнів акредитації (06.09.2014). При оголошенні конкурсу на заміщення вакантних посад доцільно поширити практику оприлюднення цілеорієнтованих конкурсних вимог до науково-педагогічних працівників у контексті викладання основних освітніх компонентів та/або тематики (напрямів) наукових досліджень.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Постійно уникати потенційного чи реального конфлікту інтересів у процесі залучення до оцінювання якості освітньої програми та/або освітньої діяльності. ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

До завершення 2024 р. забезпечити імплементацію у систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ЗВО положень п. 46 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова КМУ № 44 від 12.01.2022 - <https://bit.ly/3Y14svb>).

Критерій 9. Прозорість та публічність

До оголошення набору здобувачів у новому навчальному році підвищити рівень публічності і прозорості інформації щодо освітньої програми шляхом оприлюднення, після завершення громадського обговорення, зауважень та пропозицій стейкхолдерів до проєктів ОП, а також зворотньої реакції ЗВО на позицію стейкхолдерів (враховано, частково враховано, не враховано тощо).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Підтвердити дослідницький потенціал ОП через наукову атестацію ЗВО за напрямом «Суспільні науки», що рекомендовано НА як краща практика для верифікації наявності критичної маси дослідників, які спільно працюють над однією науковою проблематикою. ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАУЛЬСЬКА ЛАРИСА ВОЛОДИМИРІВНА